

ANALI, Gazi Husrevbegova
biblioteka, Sarajevo, so.

ANALI, Gazi Husrevbegova biblioteka, Sarajevo,
1990, Knjiga XV-XVI

In memoriam

Prof. HADŽI FEJZULAH EF. HADŽIBAJRIĆ

Fejzulah Hadžibajrić je rođen u Sarajevu 12. januara 1912. godine. Poslije mekteba i osnovne škole (ruždijje) bio se upisao u Građansku (irgovačku) školu. Iz trećeg razreda ove škole prešao je u Gazi Husrevbegovu medresu koju je završio 1933. godine. Da ne bi gubio godine, pripremao se i polagao dopunske ispite iz arapskog jezika, kiracti-Kur'ana i drugih vjerskih predmeta za I i II razred medrese. Instruktor za ove predmete bio mu je rahm. Mustafa ef. Varešanović, pa je i njega ubrajao među svoje hodže. Kad je u jesen 1935. godine otvorena Viša islamska šriatsko-teološka škola u Sarajevu, upisuje se i on u prvi semestar. Ali iz porodičnih razloga prekida studiranje na ovoj školi. Po otvaranju Filozofskog fakulteta u Sarajevu 1950. godine, Hadžibajrić se upisuje na fakultet, odsjek za orijentalnu filologiju. Diplomirao je 1954. godine među prvim studentima orijentalistike. Pred Ahmed ef. Burekom, muderisom i direktorom Gazi Husrevbegove medrese, završio je više vjersko obrazovanje i dobio idžazetnamu 1944. godine. Pohađao je i slušao privatna predavanja (dersove) istaknutih naših alima: Ahmed ef. Bureka, Muhamed ef. Tufe, Hadži Mehmed ef. Handžića, Hadži Kasim ef. Dobraće, i Hadži Mujage Merhemića.

Poslije završetka medrese i odsluženja vojnog roka Hadžibajrić je postavljen za vjeroučitelja u osnovnoj školi u Sarajevu. Kao vjeroučitelj ostao je do 1943. godine, kada ga je Ministarstvo nastave u Zagrebu dodijelilo Ulema medžlisu u Sarajevu na rad, gdje je bio referent za osnovno vjersko obrazovanje. U isto vrijeme je bio i nadzornik mekteba i mektebske nastave u Sarajevu. Godine 1947. postavljen je za prvog hafizi-kutuba u Gazi Husrevbegovoj biblioteci, gdje ostaje do 1953. godine, kada prelazi na Veterinarski fakultet u svojstvu bibliotekara. Poslije godinu dana prelazi na Filozofski fakultet, Odsjek za historiju, u istom svojstvu. Koncem 1972. odlazi u mirovinu. U međuvremenu izabran je i za višeg bibliotekara.

Uz ove redovne dužnosti Fejzulah ef. je honorarno radio u Ujedinjenoj, kasnije Nižoj okružnoj medresi u Sarajevu prvo kao sekretar, a onda i kao nastavnik (1936. do 1945.). Na prijedlog prof. H. Kreševljakovića predavao je u Gazi Husrevbegovoj muškoj medresi pedagogiju i metodu ku vjerske nastave (šk. god. 1941.-42. - 1946-47.). Iste predmete je predavao i u Gazi Husrevbegovoj ženskoj medresi (1943. - 44. do prestanka

SUMMARY
ON THE ARCHIVE OF GHAZI HUSREF-BEY LIBRARY IN
SARAJEVO

From the end of 1987 till the end of 1988 the present author has examined some twenty boxes containing various materials: manuscripts, fragments, newspaper clippings, documents, and the like. After the classification of the material 150 documents were selected and registered in the inventory of the Archive. Of these documents, 18 of the most interesting are presented in the present paper.

Sarajevo, 31. 01. 1989. god.

ANALI GAZI HUSREV-BEGOVE
BIBLIOTEKE ; e. XV - XVI,
Sarajevo, 1990, s. 287-291.

Prof. HADŽI FEJZULAH EF. HADŽIBAJRIĆ

Fejzulah Hadžibajrić je rođen u Sarajevu 12. januara 1912. godine. Poslije mekteba i osnovne škole (ruždijje) bio se upisao u Građansku (trgovačku) školu. Iz trećeg razreda ove škole prešao je u Gazi Husrevbegovu medresu koju je završio 1933. godine. Da ne bi gubio godine, pripremao se i polagao dopunske ispite iz arapskog jezika, kiracti-Kur'ana i drugih vjerskih predmeta za I i II razred medrese. Instruktor za ove predmete bio mu je rahm. Mustafa ef. Varešanović, pa je i njega ubrajao među svoje hodže. Kad je u jesen 1935. godine otvorena Viša islamska šeriatsko-teološka škola u Sarajevu, upisuje se i on u prvi semestar. Ali iz porodičnih razloga prekida studiranje na ovoj školi. Po otvaranju Filozofskog fakulteta u Sarajevu 1950. godine, Hadžibajrić se upisuje na fakultet, odsjek za orijentalnu filologiju. Diplomirao je 1954. godine među prvim studentima orijentalistike. Pred Ahmed ef. Burekom, muderisom i direktorom Gazi Husrevbegove medrese, završio je više vjersko obrazovanje i dobio idžazetnamu 1944. godine. Pohađao je i slušao privatna predavanja (dersove) istaknutih naših alima: Ahmed ef. Bureka, Muhamed ef. Tufe, Hadži Mehmed ef. Handžića, Hadži Kasim ef. Dobrače, i Hadži Mujage Merhemića.

Poslije završetka medrese i odsluženja vojnog roka Hadžibajrić je postavljen za vjeroučitelja u osnovnoj školi u Sarajevu. Kao vjeroučitelj ostao je do 1943. godine, kada ga je Ministarstvo nastave u Zagrebu dodijelilo Ulema međžlisu u Sarajevu na rad, gdje je bio referent za osnovno vjersko obrazovanje. U isto vrijeme je bio i nadzornik mekteba i mektebske nastave u Sarajevu. Godine 1947. postavljen je za prvog hafizi-kutuba u Gazi Husrevbegovoj biblioteci, gdje ostaje do 1953. godine, kada prelazi na Veterinarski fakultet u svojstvu bibliotekara. Poslije godinu dana prelazi na Filozofski fakultet, Odsjek za historiju, u istom svojstvu. Koncem 1972. odlazi u mirovinu. U međuvremenu izabran je i za višeg bibliotekara.

Uz ove redovne dužnosti Fejzulah ef. je honorarno radio u Ujedinjenoj, kasnije Nižoj okružnoj medresi u Sarajevu prvo kao sekretar, a onda i kao nastavnik (1936. do 1945.). Na prijedlog prof. H. Kreševljakovića predavao je u Gazi Husrevbegovoj muškoj medresi pedagogiju i metodu vjerske nastave (šk. god. 1941.-42. - 1946-47.). Iste predmete je predavao i u Gazi Husrevbegovoj ženskoj medresi (1943. - 44. do prestanka

BIBLIOGRAFIJA MERHUMA PROF. HADŽI FEJZULAH EF. HADŽIBAJRIĆA (12. 1. 1913. – 21. 4. 1990.)

Povodom smrti istaknutog našeg alima i Šejha Hadži Sinanove tekije u Sarajevu, objavujemo Bibliografiju svih njegovih radova, objavljenih u raznim časopisima i posebnim izdanjima.

Opäirniji nekrolog o njegovoj smrti čitaoci mogu pročitati u »Preporodu«, od 15. maja 1990. godine.

1. ANALI GAZI HUSREVBEGOVE BIBLIOTEKE

1. Uvodne tesavvufske interpretacije Abdulaha Bošnjaka. Knj. I, 1972., str. 35-47.
2. Tesavvufsko-tarikatska poema Abdulaha Bošnjaka. Knj. II-III, 1974., str. 21-32.
3. Risala Šejh Mustafa Galibije. Knj. IV, 1976., str. 95-101.
4. O inventarima knjiga Gazi Husrevbegove biblioteke. Knj. V-VI, 1978., str. 55-64.
5. Omer Lutfiljin Tahnis na Bošnjakovu kasidu u Fusuul-hikemu. Knj. V-VI, 1978., str. 187-204.
6. Bajtar-nama – orijentalne veterinarske knjige. Knj. VII-VIII, 1982., str. 77-88.
7. O arhivu Gazi Husrevbegove biblioteke. Knj. VII-VIII, 1982., str. 255-263.
8. Vrednovanje službi u Gazi Husrevbegovom vakuu. Knj. IX-X, 1983., str. 321-324.
9. Najstariji orijentalni rukopis iz privremenog inventara Gazi Husrevbegove biblioteke. Knj. XI-XII, 1985., str. 69-74.
10. Osvrt na dva rukopisa na turskom jeziku. Knj. XIII-XIV, 1987., str. 113-123.

2. BIBLOTEKARSTVO

1. Postanak i razvoj biblioteke Filozofskog fakulteta u Sarajevu. XI/1965; br. 1-2, str. 63-68.
2. »Kešfu-z-zunun« Čatib Čelebije. XI/1965; br. 3, str. 27-33.

3. EL-HIDAJE

1. Ibrahim Abdul – Kadir El-Mazini: Ubijstvo halife hazretli Omara. I/1936-37; br. 3, str. 49-51. (Prevod s arapskog).
2. Riječ dvije o islamskom odgoju. II/1937-38; br. 7, str. 108-109.

3. Iz Đullistana. III/1939-40; br. 1, str. 14. i br. 12, str. 158.

4. All Tantavi: Ku je musliman? IV/1940-41; br. 7-8, str. 180-184. (Prevod s arapskog).

5. Rođenje Alejhislamovo (Pjesničke slika u prozi). VI/1942-43; br. 6-8, str. 165-166.

6. Merhum Hafiz Abdulah ef. Hzir. VI/1942-43; br. 12, str. 339-341.

7. All Tantavi: Mudžiza Hidžereta. VII/1943-44; br. 6, str. 174-176. (Prevod s arapskog).

8. Merhum Salih ef. Svrzo. VII/1943-44; br. 9-10, str. 308-310.

9. Gajenje islamske obrazovanosti kod nas i Hadži Mehmed ef. Handžić. VIII/1944-45; br. 2-3, str. 68-92.

10. Merhum Hadži Hafiz Mustafa Fatih ef. Kulenović. VIII/1944-45; br. 7-8, str. 280-283.

4. GLASNIK VIS-a

1. Rad i Izdržljivost. III (XV) 1952; br. 8-12, str. 256-258.

2. Merhum Hadži Mehmed ef. Potoglija. IV (XVI) 1953; br. 1-4, str. 104-105.

3. 700-godišnjica smrti velikog islamskog pjesnika i filozofa Dželaluddina Rumije. III (XVI) 1953; br. 1-4, str. 106. Bez potpisa.

4. Mevlana Dželaluddin Rumi. XII (XXIV)/1962; br. 1-3, str. 16-22.

5. Mevlanin Šebi-arus u svjetlu islamskog učenja. XXVI/1963; br. 3-4, str. 102-106.

6. Propisi o islamskim obredima. XXVI/1963; br. 5-6, str. 198-203; br. 7-8, str. 285-290; br. 9-10, str. 408-411 i br. 11-12, str. 525-533. – XXVII/1964; br. 1-2, str. 24-28;

br. 3-4, str. 105-108; br. 5-6, str. 231-238; br. 7-9, str. 341-346; br. 10-11, str. 465-469 i br. 12, str. 584-586. – XXVIII/1965; br. 1-2, str. 12-14; br. 5-6, str. 158-161. Bez potpisa. Rednja nije završena.

7. Murteza efendija Kareduzović, muftija omogorskih muslimana. (Prilog istoriji islamske vjerske zajednice u Jugoslaviji). XXVI/1963; br. 9-10, str. 393-400. Postoji separat.

1. O arhivu Gazi Husrevbegove biblioteke –
 tek. Raali Haj. Fajicove biblioteke Sarajevu, 1990.

49

BIBLIOGRAFIJA MERHUMA PROF. HADŽI FEJZULAH EF. HADŽIBAJRIĆA (12. 1. 1913. – 21. 4. 1990.)

Povodom smrti istaknutog našeg alima i Šejha Hadži Sinanove tekije u Sarajevu, objavljujemo Bibliografiju svih njegovih radova, objavljenih u raznim časopisima i posebnim izdanjima.

Opširniji nekrolog o njegovoj smrti čitaoci mogu pročitati u »Preporodu«, od 15. maja 1990. godine.

1. ANALI GAZI HUSREVBEGOVE BIBLIOTEKE

1. Uvodne tesavvufske interpretacije Abdulaha Bošnjaka. Knj. I, 1972., str. 35-47.
2. Tesavvufsko-tarikatska poema Abdulaha Bošnjaka. Knj. II-III, 1974., str. 21-32.
3. Risala Šejh Mustafe Gaibije. Knj. IV, 1976., str. 95-101.
4. O inventarima knjiga Gazi Husrevbegove biblioteke. Knj. V-VI, 1978., str. 55-64.
5. Omer Lutfičin Tahnis na Bošnjakovu kasidu u Fusu-l-hikemu. Knj. V-VI, 1978., str. 187-204.
6. Bajtar-name – orijentalne veterinarske knjige. Knj. VII-VIII, 1982., str. 77-88.
7. O arhivu Gazi Husrevbegove biblioteke. Knj. VII-VIII, 1982., str. 255-263.
8. Vrednovanje službi u Gazi Husrevbegovom vakufu. Knj. IX-X, 1983., str. 321-324.
9. Najstariji orijentalni rukopisi iz privremenog inventara Gazi Husrevbegove biblioteke. Knj. XI-XII, 1985., str. 69-74.
10. Osvrt na dva rukopisa na turskom jeziku. Knj. XIII-XIV, 1987., str. 113-123.

2. BIBLOTEKARSTVO

1. Postanak i razvoj biblioteke Filozofskog fakulteta u Sarajevu. XI/1965; br. 1-2, str. 63-68.
2. »Kešfu-z-zunun« Čatib Čelebije. XI/1965; br. 3, str. 27-33.

3. EL-HIDAJE

1. Ibrahim Abdul – Kadir El-Mazini: Ubijstvo halife hazreti Omara. I/1936-37; br. 3, str. 49-51. (Prevod s arapskog).
2. Riječ dvije o Islamskom odgoju. II/1937-38; br. 7, str. 108-109.

3. Iz Đulistana. III/1939-40; br. 1, str. 14. i br. 12, str. 158.
4. Ali Tantavi: Ko je musliman? IV/1940-41; br. 7-8, str. 180-184. (Prevod s arapskog).
5. Rođenje Alejhiselamovo (Pjesnička slika u prozi). VI/1942-43; br. 6-8, str. 165-166.
6. Merhum Hafiz Abdulah ef. Hzir. VI/1942-43; br. 12, str. 339-341.
7. Ali Tantavi: Mudžiza Hidžereta. VII/1943-44; br. 6, str. 174-176. (Prevod s arapskog).
8. Merhum Sallh ef. Svrzo. VII/1943-44; br. 9-10, str. 308-310.
9. Gajenje islamske obrazovanosti kod nas i Hadži Mehmed ef. Handžić. VIII/1944-45; br. 2-3, str. 88-92.
10. Merhum Hadži Hafiz Mustafa Fatin ef. Kulenović. VIII/1944-45; br. 7-8, str. 280-283.

4. GLASNIK VIS-a

1. Rad i Izdržljivost. III (XV) 1952; br. 8-12, str. 256-258.
2. Merhum Hadži Mehmed ef. Potogija. IV (XVI) 1953; br. 1-4, str. 104-105.
3. 700-godišnjica smrti velikog islamskog pjesnika i filozofa Dželaluddina Rumije. III (XVI) 1953; br. 1-4, str. 106. Bez potpisa.
4. Mevlana Dželaluddin Rumi. XII (XXIV)/1962; br. 1-3, str. 16-22.
5. Mevlanin Šebi-arus u svjetlu islamskog učenja. XXVI/1963; br. 3-4, str. 102-106.
6. Propisi o islamskim obredima. XXVI/1963; br. 5-6, str. 198-203; br. 7-8, str. 285-290; br. 9-10, str. 408-411 i br. 11-12, str. 525-533. – XXVII/1964; br. 1-2, str. 24-28; br. 3-4, str. 105-108; br. 5-6, str. 231-238; br. 7-9, str. 341-346; br. 10-11, str. 465-469 i br. 12, str. 584-586. – XXVIII/1965; br. 1-2, str. 12-14; br. 5-6, str. 158-161. Bez potpisa. Radnja nije završena.
7. Murteza efendija Karađuzović, muftija crnogorskih muslimana. (Prilog istoriji Islamske vjerske zajednice u Jugoslaviji). XXVI/1963; br. 9-10, str. 393-400. Postoji separat.

M. Gazi Husrevbegova gazi Husrevbegove biblioteke Anali Gazi Husrevbegove biblioteke, Knj. XV-XIV, str. 283-286.

BIBLIOTEKA
MUHAREMA OMERDIĆA

Br. _____

Sign. _____

شَبِّ اَرُوسِ

۱۳۰۶

ŠEBI ARUS

Sarajevo, 1985. godine

فیضی

المؤلفین، ۸۶/۸؛ ملامت و ملائتان، ۲۱۵؛ مولویہ بعد از مولانا،
۲۴۴، ۲۴۷، ۳۹۰، ۴۵۹، ۴۶۲؛ ہدیۃ العارفین، ۸۲۴/۱

منابع: پاریس نویسان آسیای صغیر، ۵۳؛ ریحانۃ الادب، ۳۶۱/۴؛
عثمانی مؤلفری، ۳۷۲/۲؛ فہرس المطبوعات التریکیۃ العثمانیۃ، ۱۱۰/۲،
۳۱۳؛ قاموس الاعلام، ۳۳۵۶/۵؛ نگاہی بہ روند نفوذ و گسترش زبان
و ادب فارسی در ترکیہ، ۲۳۳؛ ہدیۃ العارفین، ۴۰۸/۱

A history of Ottoman poetry, 3/290; *Encyclopaedia of
Islam*, 2/878; *Iranica*, 9/474; *Islam ansiklopedisi*, 4/
537-538; *Türk dili ve edebiyatı ansiklopedisi*, 3/176; *Türk
edebiyatı ansiklopedisi*, 2/494.

معصومی

فہیم نجاتی - بایرا کتاروویچ

فہیمی قدیم - فہیم

فیض اللہ ارزنجان (*feyz.zol.lāh.a-fan.zan.jā.ni*)، حاجی
فیض اللہ افندی، - سوکھ ۱۳۲۳ ق، شارح و شاعر عثمانی. در
ارزنجان بہ دنیا آمد. سپس برای تکمیل تحصیلاتش بہ استانبول
رفت و در آنجا سہ بار اجازۃ تدریس گرفت. فیض اللہ گہ گاہ شعر
نیز می سرود. از آثارش: شرح پندنامۃ عطار؛ رسالۃ دو زبان؛
تصحیح الالباب؛ شرح قصیدۃ جونہ.

منابع: عثمانی مؤلفری، ۳۹۶/۱؛ معجم المؤلفین، ۸۵/۸؛
ہدیۃ العارفین، ۸۲۴/۱

رضایی منش

فیض اللہ افندی (*feyz.zol.lāh.a-fan.di*)، مشہور بہ فیض اللہ
مثنوی خوان، فیضی و ایوبی، - استانبول ۱۲۸۴ ق، صوفی و
ادیب عثمانی. در استانبول بہ دنیا آمد. حافظ قرآن و رئیس القراء
بود. بہ طریقت نقشبندیہ پیوست. چون روزگاری دراز در کنار
مسجد ایوب در استانبول سکونت داشت بہ ایوبی آوازہ یافت.
یک چند در خانقاہ محمد مراد نقشبندی مثنوی خوان بود و پس
از آن شیخ آنجا شد. خاکجای او نیز در آنجا است.
فیض اللہ افندی اثری بہ نام اشارۃ المعنویۃ فی آیین مولویہ دربارۃ
آیین ہا و اندیشہ ہای مولویہ تألیف کردہ است. از دیگر آثارش:
احسن التحدیث فی روایۃ الحدیث.

منابع: سجل عثمانی، ۴۰/۴؛ عثمانی مؤلفری، ۱۴۳/۱؛ معجم

سارم

فیض اللہ افندی حاجی بایریچ (*feyz.zol.lāh.a-fan.di.hā.ji.bā.y.rī.ç*)،

سارایوو ۱۹۱۳ - همان جا ۱۹۸۹ م، ادیب و مترجم بوسنیایی.
پس از فراگرفتن درس ہای مکتبی، در ۱۹۳۳ م دورۃ «مدیرۃ
اسلامی» مکتب غازی خسرو بیگ را در زادگاہش بہ پایان رساند.
در ۱۹۳۶ م بہ راہنمائی شیخ سلیم سامی افندی بہ تصوف
گرایید. وی تا ۱۹۴۳ م معلم درس دینی و نمایندۃ تربیتی
مجلسی سارایوو در مدارس بود. چندی در مدرسۃ اسلامی
سارایوو درس داد. از ۱۹۴۷ م تا ۱۹۵۳ م در کتابخانۃ
غازی خسرو بیگ بہ کتاب داری پرداخت. سپس کتاب دار
دانشکدۃ دامپزشکی و فلسفہ شد. فیض اللہ در ۱۹۵۴ م رشتۃ
خاورشناسی را از دانشکدۃ فلسفۃ دانشگاه سارایوو بہ پایان برد.
در ۱۹۶۵ م با اجازۃ سید محیی الدین انصاری ارزنجان، پیر
خانقاہ علی بابای استانبول، بہ مقام شیخی طریقت قادریہ رسید
و خلافتنامۃ طریقتی را از سید یوسف گیلانی، پیر طریقت
قادریہ در بغداد، گرفت. وی شیخ افتخاری طریقت ہای رفاعیہ،
نقشبندیہ، مولویہ، بویہ و شاذلیہ بود و خلافتنامہ ہای آن ہا را از
استانبول، قونیہ، مکہ و طنظہ گرفت. فیض اللہ زبان فارسی،
عربی و ترکی را می دانست. وی در سارایوو مجالس
مثنوی خوانی بہ راہ انداخت و از ۱۹۶۵ م بہ تدریس و شرح
مثنوی پرداخت. از ۱۹۶۷ تا ۱۹۸۶ م فہرست نویس نسخہ ہای
خطی فارسی، ترکی و عربی در کتابخانۃ غازی خسرو بیگ بود.
چون درگذشت بہ وصیت او حاجی خالد حافظ عاجی مولیچ
جانشین او شد. وی مقالات بی شماری در زمینہ ہای گوناگون
نوشته و دفتر یکم و دوم مثنوی مولوی را بہ ترتیب در ۱۹۸۵ و
۱۹۸۷ م بہ بوسنیایی برگردانده است.

منابع: اسلام و مسلمانان در بوسنی و ہرزگوین، ۷۱؛ فرهنگ و زبان
فارسی در گسترۃ یوگسلاوی، ۱۸؛ پایان نامہ.

رشنوزادہ

فیضی (*feyz.zī*)، حسن افندی، معروف بہ سیمکش زادہ، فرزند

عبد اللہ، ۱۰۳۶ - استانبول ۱۱۰۲ ق، شاعر و صوفی عثمانی.

ادب فارسی در آناٹولی و بالکان | ۶۵۴